

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Michala Bobka v právní věci žalobce: **J. L.**, zastoupen JUDr. Ing. Ondřejem Horázným, advokátem se sídlem Ondříčkova 1304/9, Praha 3, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 2. 2020, č. j. 22 A 68/2019 - 70,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 4114 Kč **do 30 dnů** od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Ing. Ondřeje Horázného, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 24. 7. 2019, č. j. MSK 85956/2019 (dále též „napadené rozhodnutí“), žalovaný k odvolání žalobce změnil rozhodnutí Magistrátu města Frýdek – Místek (dále též „správní orgán“) ze dne 25. 4. 2019, č. j. MMFM 64457/2019 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), kterým žalobci byla uložena pokuta za přestupky podle § 56 odst. 1 písm. e) a f) zákona č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o odborné způsobilosti“), a to tak, že výrokem I. změnil prvostupňové rozhodnutí, výrokem II. prvostupňové rozhodnutí v části II. zrušil

a řízení o pokračujícím přestupku zastavil a výrokem III. snížil pokutu z 65 000 Kč na 30 000 Kč. Prvního přestupku se měl žalobce dopustit tím, že v rozporu s ustanovením § 13 odst. 1 písm. d) téhož zákona přijal do výcviku žadatele, který nesplňoval podmínky podle § 13 zákona o odborné způsobilosti, neboť ke dni přijetí nedoložil posudek o zdravotní způsobilosti. Druhého přestupku se pak měl dopustit tím, že přijal do výcviku žadatelku, která nesplňovala podmínky podle § 13 zákona o odborné způsobilosti, neboť doložila neúplnou žádost, jelikož na posudku o zdravotní způsobilosti nebylo uvedeno, pro jakou skupinu vozidel je žadatelka způsobilá. Třetí přestupek měl spočívat v tom, že měl přijmout k výuce a výcviku žadatelku, která v den ukončení výuky a výcviku nedovršila stanovený věk pro danou skupinu, protože výuka byla ukončena dne 8. 6. 2018 a žadatelka dovršila 18 let až dne 12. 6. 2018.

II.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, které Krajský soud v Ostravě (dále též „krajský soud“), vyhověl v záhlaví označeným rozsudkem (dále též „napadený rozsudek“), rozhodnutí žalovaného zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení. Žalobce tvrdil, že napadené rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné. Namítl, že tři skutky, z jejichž spáchání byl uznán vinným, nelze považovat za přestupky podle § 56 odst. 1 písm. e) zákona o odborné způsobilosti, byť předmětná jednání nebyla plně v souladu s příslušnými ustanoveními citovaného zákona.

[3] Krajský soud přisvědčil žalobci, že zákon o odborné způsobilosti nevymezuje ve svých ustanoveních okamžik, který je považován za přijetí k výuce a výcviku. Z právní úpravy obsažené zejména v § 13 zákona o odborné způsobilosti však lze vysledovat, že z povahy věci lze za okamžik přijetí považovat samotné zahájení výuky a výcviku. Povinnost provozovatele ověřit zdravotní způsobilost žadatele je úzce provázána s povinností žadatele stanovenou § 13 odst. 4 zákona o odborné způsobilosti, obsahující povinnost předložit doklad o své zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel. Pokud provozovatel autoškoly přijme žadatele, který k okamžiku přijetí doklad o zdravotní způsobilosti nedoložil, jedná v rozporu se zákonem.

[4] Pokud se jedná o první přestupek, dospěl krajský soud k závěru, že jednáním žalobce došlo k naplnění formálních znaků skutkové podstaty přestupku stanovené § 56 odst. 1 písm. e) v návaznosti na § 13 odst. 1 písm. d) zákona o odborné způsobilosti. Bylo povinností žalobce jako provozovatele autoškoly přijmout žadatele k výuce a výcviku až poté, kdy žadatel předloží kladný posudek o zdravotní způsobilosti. Krajský soud však upozornil, že žalovaný neposuzoval materiální stránku předmětného přestupku, a to zejména s ohledem na to, že žadatel předložil doklad o zdravotní způsobilosti pouhý den po přijetí k výuce a výcviku. Současně se v průběhu správního řízení správní orgán nezabýval tím, zda byl žadatel zdravotně způsobilý také ke dni přijetí do výuky a výcviku dne 12. 2. 2018. Podle krajského soudu má okolnost, že žadatel byl dne 13. 2. 2018 uznán zdravotně způsobilým k řízení motorových vozidel, ačkoli výuku žadatel zahájil o den dříve, vliv na míru společenské škodlivosti jednání žalobce.

[5] Ve vztahu ke druhému přestupku dospěl krajský soud k závěru, že jednáním žalobce nedošlo k naplnění skutkové podstaty přestupku stanovené § 56 odst. 1 písm. e)

pokračování

v návaznosti na § 13 odst. 1 písm. d) zákona o odborné způsobilosti. Posouzení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel je upraveno v § 84 a násl. silničního zákona ve spojení s prováděcí vyhláškou č. 277/2004 Sb., o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel. Uvedená vyhláška stanoví v příloze 2 náležitosti lékařského posudku o zdravotní způsobilosti, přičemž je zapotřebí zdůraznit, že mezi stanovenými náležitostmi je mj. také uvedení skupiny 1 nebo 2 ve smyslu přílohy č. 3 uvedené vyhlášky. Podle této přílohy jsou zařazeni do skupiny 1 žadatelé a držitelé řidičských oprávnění skupiny skupin vozidel AM, A1, A2, A, B1, B a B+E. V projednávané věci lékařka, která dne 12. 2. 2018 vystavila žadatelce kladný posudek o zdravotní způsobilosti, v posudku vyznačila, že tento je vydáván pro posouzení podle skupiny 1 přílohy č. 3 předmětné prováděcí vyhlášky. Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že takový doklad o zdravotní způsobilosti bez důvodných pochybností u žadatelky ověřoval, že je zdravotně způsobilá k řízení (mimo jiné) motorových vozidel skupiny B.

[6] K třetímu skutku krajský soud uvedl, že se neztotožňuje se závěrem žalovaného, že měl žalobce ukončit výuku u žadatelky dne 8. 6. 2018, tedy v den, kdy žalobce přihlásil žadatelku ke zkoušce z odborné způsobilosti. S ohledem na to, že žadatelka dosáhla věku 18 let až dne 12. 6. 2018, měl žalovaný za to, že žalobce porušil podmínku stanovenou § 13 odst. 1 písm. b) zákona o odborné způsobilosti. Za ukončení výuky a výcviku lze považovat až složení zkoušky z odborné způsobilosti, neboť až tímto okamžikem dojde k uzavření celého procesu vedoucího k získání odborné způsobilosti k řízení motorového vozidla. Ze správních spisů nadto vyplývá, že žadatelka složila zkoušku dne 22. 6. 2018, tedy prokazatelně v době, kdy již dosáhla potřebného věku pro získání odborné způsobilosti (toho dosáhla dne 12. 6. 2018). Z uvedeného vyplývá, že ani v případě třetího vytýkaného skutku nedošlo k naplnění znaků skutkové podstaty přestupku, tedy v tomto případě podle § 56 odst. 1 písm. e) zákona o odborné způsobilosti.

III.

[7] Žalovaný (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V ní zpochybnil závěry krajského soudu, dle nichž žalobce v ani jednom případě nenaplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 56 odst. 1 písm. e) zákona o odborné způsobilosti.

[8] Stěžovatel nesouhlasil s názorem krajského soudu stran určení okamžiku přijetí k výuce a výcviku, který je dle soudu totožný se samotným zahájením výuky a výcviku. Má za to, že zákon o odborné způsobilosti jednoznačně rozlišuje „přijetí“ k výuce a výcviku a „zahájení a ukončení“ výuky a výcviku, byť tyto pojmy výslovně nedefinuje. Je zcela zřejmé, že přijetí žadatele k výuce a výcviku nastává dříve, než zahájení výuky a výcviku, neboť před zahájením výuky a výcviku je provozovatel autoškoly povinen vytvořit seznam žadatelů do výuky a výcviku již dříve přijatých. Vzhledem k tomu, že mezi podáním žádosti a zahájením výuky a výcviku zákon nepočítá s žádným úkonem, který by mohl být za „přijetí“ považován, je jediným adekvátním výkladem to, že přijetím k výuce a výcviku se rozumí přijetí žádosti žadatele provozovatelem autoškoly. Takový výklad je zastáván praxí a i Ministerstvem dopravy. Rovněž nesouhlasil s posouzením krajského soudu ohledně nenaplnění materiálního znaku přestupku. Provozovatelé autoškol si nemohou činit relevantní úsudek o zdravotní způsobilosti žadatelů k řízení

motorových vozidel. Tento úsudek je svěřen výhradně lékaři a posudek o zdravotní způsobilosti je vydán až po provedení lékařské prohlídky. Správní orgány jsou pak vázány závěry lékařského posudku, a to ke dni jeho vystavení. Nejsou tedy oprávněny činit úsudek o tom, jaký byl zdravotní stav žadatele v době před jeho vystavením. Přestupek žalobce byl tedy dokonán již tím, že dne 17. 1. 2018 (podle krajského soudu dne 12. 2. 2018) přijal k výuce a výcviku žadatele, který nepředložil posudek o zdravotní způsobilosti vystavený nejpozději dne 12. 2. 2018. Dodatečně předložený posudek o zdravotní způsobilosti neprokazuje, že žadatel byl způsobilý ke dni přijetí, nýbrž prokazuje pouze, že byl způsobilý až ke dni 13. 2. 2018.

[9] Stěžovatel je rovněž přesvědčen, že závěr krajského soudu o dostatečné určitosti lékařského posudku, pokud je v něm namísto uvedení požadované skupiny vozidla uvedena skupina 1 ve smyslu přílohy č. 3 vyhlášky č. 277/2004 Sb., o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, je nesprávný. Předmětná skupina 1 zahrnuje řidičská oprávnění skupin AM, A1, A2, A, B1, B a B+E, a od skupiny 2 se liší rozsahem nemocí, vad nebo stavů, které lékař posuzuje. Z posudku nijak nevyplývá, že žadatelka byla způsobilá k řízení motorových vozidel právě skupiny B (neboť mohla být např. způsobilá jen k řízení vozidel skupiny AM). Tvrdí, že absence těchto náležitostí činí posudek neplatným, nikoli řádným, nebo neúplným, a takový posudek nemůže prokázat zdravotní způsobilost žadatele o řidičské oprávnění.

[10] Podle stěžovatele krajský soud nesprávně určil i okamžik ukončení výuky a výcviku, pokud za moment ukončení považoval až složení zkoušky odborné způsobilosti. Výklad krajského soudu je zcela v rozporu s § 32 odst. 2 zákona o odborné způsobilosti. Jestliže se ukončením výuky a výcviku rozumí až složení zkoušky, pak by toto ustanovení postrádalo smysl, neboť 15denní lhůta v tomto ustanovení uvedená, by nikdy nezačala běžet. Současně výklad § 13 odst. 1 písm. d) zákona o odborné způsobilosti provedený krajským soudem vede k tomu, že by byl žadatel striktně limitován dobou 18 měsíců od zahájení výuky a výcviku až do (úspěšného) vykonání zkoušky, a to bez ohledu na další zákonné lhůty. Krajským soudem odkazovaný rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 11. 2012, č. j. 30 A 14/2011 - 42 považuje za nepřiléhavý, přičemž se obecně ani se závěry v něm uvedenými se neztotožňuje. Naopak odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, č. j. 4 As 133/2014 - 37, v němž je „přijetí k výuce a výcviku“ a „ukončení výuky a výcviku“ jasně definováno.

IV.

[11] Žalobce navrhl zamítnutí kasační stížnosti. Pro naplnění skutkové podstaty přestupku by musel žalobce přijmout jako žadatele osobu, která není zdravotně způsobilá. Proto, aby bylo možné konstatovat, že žadatel nebyl dne 12. 2. 2018 způsobilý, by musel existovat lékařský posudek osvědčující tato tvrzení. Pokud byl žadatel dne 13. 2. 2018 způsobilý, těžko si lze představit, že by předchozí den způsobilý nebyl. V projednávané věci však žalobce přijal žadatele, který nepředložil lékařský posudek o zdravotní způsobilosti. Zdravotní způsobilost byla doložena před první hodinou praktické jízdy, a proto nemohlo dojít k ohrožení chráněného zájmu (nemohl být naplněn materiální znak přestupku).

pokračování

[12] Žalobce nesouhlasil ani s argumentací stěžovatele, že absence uvedení skupiny vozidla (konkrétně skupiny B) vede k neplatnosti posudku o zdravotní způsobilosti. Jedná se pouze o formální nedostatek, který v žádném případě nemůže znamenat, že by žadatelka nebyla zdravotně způsobilá pro určitou skupinu vozidel dle skupiny 1 ve smyslu přílohy č. 3 vyhlášky č. 277/2004 Sb., o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, kterou lékařka v posudku o zdravotní způsobilosti uvedla.

[13] Žalobce považoval některé závěry stěžovatele téměř za absurdní a ve zbytku odkázal na svá žalobní tvrzení. Má za to, že ani třetí projednávaný skutek nenaplnuje skutkovou podstatu přestupku.

V.

[14] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Podstatou sporu je zda se žalobce dopustil přestupků ve smyslu § 56 odst. 1 písm. e) zákona o odborné způsobilosti. Ten stanoví, že „*právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel autoškoly dopustí přestupku tím, že přijme jako žadatele o řídičské oprávnění osobu, která nesplňuje podmínky podle § 13*“.

[17] Podle § 13 odst. 1 zákona o odborné způsobilosti výuku a výcvik k získání řídičského oprávnění může provádět výlučně provozovatel autoškoly. Provozovatel autoškoly přijme k výuce a výcviku k získání řídičského oprávnění osobu, která

- a) podá písemnou žádost; pokud je žadatel mladší 15 let musí být žádost doložena písemným souhlasem jeho zákonného zástupce, jehož podpis byl ověřen příslušným orgánem,
- b) ke dni ukončení výuky a výcviku dosáhne věku předepsaného pro udělení řídičského oprávnění příslušné skupiny podle zvláštního zákona, přičemž od zahájení výuky a výcviku k jejich ukončení nesmí uplynout doba delší než 18 měsíců,
- c) není nezpůsobilá k právním úkonům,
- d) je zdravotně způsobilá k řízení motorového vozidla podle zvláštního zákona,
- e) splní další podmínky, pokud je pro získání řídičského oprávnění vyžaduje zvláštní zákon,
- f) není ve výkonu správního trestu nebo trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel.

Podle § 13 odst. 4 zákona o odborné způsobilosti předkládá k žádosti o přijetí k výuce a výcviku žadatel doklad o své zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, který ke dni podání žádosti nesmí být starší více než 3 měsíce.

[18] Žalobou napadeným rozhodnutím stěžovatel shledal žalobce vinným ze tří přestupků dle § 56 odst. 1 písm. e) zákona o odborné způsobilosti. Je nepochybné,

že aby mohlo dojít ke spáchání přestupku, je nezbytné naplnit nejen formální stránku daného skutku, ale také stránku materiální.

[19] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitce stěžovatele, že žalobce přijal žadatele k výuce a výcviku ke dni podání přihlášky. Lze se ztotožnit s tím, že nelze klást rovnítko mezi přijetím k výuce a zařazením do výuky. Jako případné se jeví podpůrné argumenty stěžovatele, který poukazuje na řadu povinností provozovatele autoškoly před zahájením výuky a výcviku. Zákon o odborné způsobilosti výslovně neurčuje okamžik přijetí k výuce a výcviku. Lze však dovodit, že k přijetí dojde až po prověření splnění podmínek pro faktické přijetí a „zapsání“ do evidence autoškoly. Se stěžovatelem lze souhlasit, že k přijetí k výcviku a výuce dochází dříve, než k samotnému zahájení výuky a výcviku, nejpozději však ke dni zahájení výuky a výcviku. Nelze nicméně souhlasit s výkladem, že k přijetí dojde automaticky přijetím přihlášky, neboť zjistí-li provozovatel autoškoly, že žadatel nesplňuje předpoklady pro přijetí (např. zjevná nezpůsobilost nebo velmi nízký věk), žadatele nepřijme a nezapíše. Obdobně by přijetím názoru stěžovatele nebylo lze odstranit absenci např. právě posudku o zdravotní způsobilosti, kterým by uchazeč třeba i v době podání žádosti disponoval, avšak by jej z nějakého důvodu k žádosti nepřipojil. Lze tedy předpokládat, že stěžovatel chápe okamžik „přijetí přihlášky“ jako okamžik, kdy je mu doručena formálně bezvadná přihláška obsahující i potřebné právními předpisy vyžadované doklady. Z povahy věci pak plyne, že provozovatel autoškoly musí mít k dispozici i prostor vyzvat uchazeče k případnému doplnění přihlášky či předložení dosud chybějících podkladů. Teprve po případném završení této (fakultativní) ověřovací fáze a po odstranění vytčených nedostatků může dojít k samotnému přijetí žadatele. Nelze se tedy ztotožnit s tvrzením stěžovatele, že mezi podáním žádosti a zahájením výuky a výcviku není žádný úkon, který by bylo možné považovat za přijetí. Tak tomu může být v případě, že podaná přihláška obsahuje všechny formální náležitosti i právními předpisy vyžadované přílohy.

[20] Provozovatel autoškoly tedy nejednal v souladu s právními předpisy, pokud přijal do autoškoly žadatele, který k okamžiku přijetí, potažmo zahájení výuky a výcviku nedisponoval dokladem o zdravotní způsobilosti. Tímto pochybením došlo k naplnění formální stránky skutkové podstaty přestupku stanovené § 56 odst. 1 písm. e) v návaznosti na § 13 odst. 1 písm. e) zákona o odborné způsobilosti. Krajský soud však při úvaze o nutnosti zrušit žalobou napadené rozhodnutí položil důraz na absenci materiální stránky, na nedostatek nebezpečnosti jednání žalobce v tomto konkrétním případě. Ze správních rozhodnutí vyplývá, že stěžovatel ani správní orgán I. stupně nijak neposuzovaly naplnění materiální stránky skutkové podstaty přestupku. Kasační stížnost se v této části míjí s podstatou věci, byť patrně reaguje na dílčí argumenty krajského soudu. Nebylo na místě vést polemiku o tom, zda jsou či nejsou správní orgány nadány kompetencí samy kvalifikovaně posoudit zdravotní způsobilost uchazeče o výuku a výcvik v jednotlivých fázích jejich provádění. Správní orgány měly uvážit, nakolik mohlo dojít k ohrožení či dokonce narušení zájmu na splnění požadavků stanovených právními předpisy v tomto konkrétním případě, kdy byl posudek o zdravotní způsobilosti předložen druhý den po zahájení výuky za situace, kdy první den probíhala (dle tvrzení žalobce) pouze teoretická příprava. Ani krajský soud netvrdil, že byl postup žalobce v této věci správný. Zcela správně však po stěžovateli požadoval, aby se zřetelem ke konkrétním okolnostem věci uvážil, zda je třeba žalobci na jeho postup rovněž uložit pokutu. Žalobou napadené

pokračování

rozhodnutí tedy postrádá posouzení materiální stránky přestupku. Stěžovatelem uváděný „paralelní přestupek podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 4 zákona o silničním provozu“, se týká zcela odlišné situace a poukaz na něj není případný. Stěžovatel připodobňuje nyní nastalou situaci k případu, kdy je sankcionován řidič, který řídí vozidlo, ačkoli není držitelem platného posudku o zdravotní způsobilosti. Nejvyšší správní soud neshledává potřebu pro účely projednávané věci činit úvahu, zda zjištěná absence platného posudku o zdravotní způsobilosti u řidiče vozidla (formální znak) již v sobě zahrnuje takovou míru společenské nebezpečnosti, že je naplněním formálního znaku současně přítomen i prvek materiální. Podstatné je, že z hlediska společenské nebezpečnosti nelze klást rovnítko mezi aktivní účastí v silničním provozu a účastí na teoretické výuce po dobu jednoho dne.

[21] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitkám stěžovatele stran nedostatečné určitosti zdravotního posudku (druhý přestupek). Z uvedeného posudku je zřejmé, pro jaké skupiny vozidel byl vystaven. Ačkoliv v něm nebylo přímo uvedeno, že je vystaven pro vozidla skupiny B, vyplývalo z něj, že platí pro řidičská oprávnění skupin AM, A1, A2, A, B1, B a B+E. Není rozhodující, že z něj není patrné, pro kterou konkrétní skupinu je vystaven, neboť je požadovaná míra zdravotní způsobilosti pro jednotlivá řidičská oprávnění uvedená ve skupině 1 ve smyslu přílohy č. 3 vyhlášky č. 277/2004 Sb., o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel pro všechny skupiny stejná. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že ačkoliv vystavený doklad o zdravotní způsobilosti trpí vadou a jistě je na místě konkretizovat posuzovanou zdravotní způsobilost ve vztahu k požadované skupině, jde o vadu spíše formálního charakteru. Rozsah závěru o zdravotní způsobilosti žadatele tak byl vymezen širěji, než bylo požadováno (opačná situace by byla jistě problematičtější) a ani stěžovatel neuplatňuje argumenty stran případných odlišností v požadavcích na zdravotní způsobilost pro jednotlivé skupiny ve skupině 1 ve smyslu přílohy č. 3 vyhlášky č. 277/2004 Sb.

[22] Nejvyšší správní soud konečně nepřisvědčil ani kasačním námitkám týkajícím se určení okamžiku ukončení výuky a výcviku krajským soudem. Stěžovateli je třeba přisvědčit, pokud hledá v doslovné interpretaci § 32 zákona o odborné způsobilosti oporu pro logický závěr, že žadatel o řidičské oprávnění se podrobí zkoušce z odborné způsobilosti k řízení motorového vozidla až po ukončení výuky a výcviku v autoškolě. To bezpečně vyplývá z § 32 odst. 1 zákona i podpůrně z povinnosti provozovatele autoškoly písemně přihlásit žadatele o řidičské oprávnění u obecního úřadu obce s rozšířenou působností ke zkoušce ve lhůtě 15 dnů ode dne ukončení výuky a výcviku. To však ještě bez dalšího nedává odpověď na to, jaké následky má z hlediska případné přestupkové odpovědnosti provozovatele autoškoly skutečnost, že žadatelka o řidičské oprávnění měla dosáhnout požadovaného věku 18 let v mezidobí po ukončení výuky a výcviku, avšak ještě před podrobením se zkoušce odborné způsobilosti žadatelů o řidičská oprávnění. Rovněž tak zákon nedává výslovnou odpověď nato, jaký je „osud“ žádosti o vykonání odborné zkoušky v situaci, kdy je podána ještě před ukončením výuky a výcviku či sice po jejich ukončení, ale před dovršením 18 let žadatele, nehledě na absenci výslovné zákonné úpravy následků situace, kdy je výuka a výcvik fakticky ukončen před dovršením věku, ať již bylo ukončení původně plánováno po tomto datu či nikoli. Proto krajský soud poukazoval na nedokonalost právní úpravy § 13 odst. 1 písm. e) či na tendenci krajských soudů vnímat proces získání řidičského oprávnění jako jeden celek. Kasační soud nemá pochyb, že případy obdobného druhu nejsou v praxi ojedinělé, neboť lze předpokládat motivaci

mnohých žadatelů o řidičské oprávnění absolvovat proces odborné přípravy co nejdříve. Další rovinnou problému pak představuje okolnost, jaké konkrétní jednání považuje v této souvislosti zákon o odborné způsobilosti za skutkovou podstatu přestupku, resp. za porušení jakého ustanovení byla pokuta (též) uložena.

[23] Z prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že žalobci byla uložena pokuta v souvislosti s žadatelkou, která ukončila výuku a výcvik dne 8. 6. 2018, avšak věku 18 let dosáhla až 12. 6. 2018, za porušení § 13 odst. 1 písm. b) zákona o odborné způsobilosti. Jak již bylo výše uvedeno, uvedené ustanovení míří k podmínkám, za nichž může být osoba k výuce a výcviku přijata, tedy k fázi ještě před započítáním výuky a výcviku. Klade požadavek na provozovatele autoškoly, aby k výuce a výcviku přijal jen takovou osobu, u níž bude možné výuku a výcvik naplánovat tak, aby bylo možné dodržet požadavek věku předepsaného pro udělení řidičského oprávnění. Jinými slovy, žalobci byla pokuta (mimo jiné) uložena nikoli za to, že případně umožnil žadatelce ukončit výuku a výcvik ještě před dovršením věku 18 let, či za to, že ji ještě před jejími narozeninami přihlásil k odborné zkoušce, ale za to, že takovou žadatelku k výuce a výcviku vůbec přijal. Případným je proto v této souvislosti rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 12. 9. 2016, č. j. 47 A 15/2014 - 59, alespoň potud, pokud k naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 13 odst. 1 písm. b) zákona o odborné způsobilosti zdůrazňuje, že: *„předmětná skutková podstata zahrnuje pouze jednání vztahující se k okamžiku přijetí uchazeče k výuce a výcviku. K tomuto okamžiku se posuzuje, zda žadatel splňuje všechny podmínky k přijetí. Již v den přijetí k výuce a výcviku, tedy před ukončením výuky, tak musí být možné posoudit, zda provozovatel autoškoly naplnil skutkovou podstatu tohoto deliktu.“* Lze zcela jistě požadovat, aby již v době přijetí žadatele měl provozovatel autoškoly konkrétní představu o časovém průběhu výuky a výcviku, aby byl dodržen požadavek, aby ke dni ukončení výuky a výcviku dosáhl žadatel požadovaného věku. Pokud by takový požadavek nemohl být zajištěn, neumožňuje platná právní úprava až na zákonem předpokládané výjimky (zejm. § 13 odst. 2) takového žadatele ke studiu vůbec přijmout. Současně je však třeba vidět, že minimálně několikátýdenní proces výuky a výcviku lze obtížně v praxi zcela časově fixovat, zejména ve zcela hraničních případech jako je tento, kdy termín ukončení výuky a výcviku stojí např. (z nejrůznějších důvodů) na uskutečnění poslední jízdy před či po víkendu a zpětně dovozovat přestupkovou odpovědnost spočívající v tom, že takový žadatel neměl být k výuce a výcviku vůbec přijat. Dosud bez bližšího posouzení (dosud se k této skutečnosti nevyjádřily ani správní orgány ani krajský soud) je pak třeba ponechat skutečnost, že v žádosti o přijetí k výuce a výcviku žadatelky, je v části, kterou vyplňuje provozovatel autoškoly, nejprve uvedeno datum ukončení výuky a výcviku dne „8. 6. 18“, které je přeškrtnuto a s poznámkou „opravil 13. 6. 18“ a uvedením nečitelného podpisu uvedeno nové datum „13. 6. 18“. Obsah této listiny bude třeba konfrontovat s důvody, které správní orgán uváděl jako bližší okolnosti týkající ukončení výuky a výcviku, kdy poukazoval na rozpory ve stanoviscích žalobce, který měl uvedené pochybení zjistit o víkendu po 8. 6. 2018 oproti upozornění na tuto situaci zkušebními komisáři.

[24] Zbývá doplnit, že stěžovatelem zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, č. j. 4 As 133/2014 - 37, rovněž není na projednávanou věc přílehlavý. V rozsudku žadatel nedisponoval řidičským průkazem pro vozidla skupiny C v okamžiku podání žádosti o přijetí k dalšímu výcviku a výuce (pro skupinu C+E), přičemž oprávnění

pokračování

pro skupinu C bylo obligatorní podmínkou dalšího výcviku a výuky pro skupinu C+E. Bez významu pak byla shledána skutečnost, že žadatel obdržel oprávnění pro skupinu C několik dní po přijetí k dalšímu výcviku a výuce. Šlo tedy o věc v podstatném ohledu odlišnou od nyní projednávaného případu.

[25] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[26] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce naopak byl plně úspěšný, a proto mu náleží náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti spočívající v jednom úkonu právní služby, kterým bylo písemné podání ve věci samé - vyjádření ke kasační stížnosti. Za jeden úkon právní služby přísluší podle § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, částka 3 100 Kč a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), tj. celkem 3 400 Kč. Protože zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady o částku odpovídající dani, kterou je povinen odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a to o 714 Kč. Celkovou částku nákladů řízení ve výši 4 114 Kč je stěžovatel povinen zaplatit žalobci v přiměřené lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. července 2022

Mgr. David Hipšr
předseda senátu